

W. Pierzyna

Zabrze - Rokitnica. Stanowisko 10

Informator Archeologiczny : badania 5, 283

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ZABRZE-BOKITNICA
Stanowisko 10

Konserwator Zabytków Archeologicz-
nych w Katowicach, Muzeum w Zabrzu

Badania prowadził mgr W. Pierny. Finansowało Towarzystwo Miłośników Zabrza. Pierwszy sezon badań: Grodzisko stożkowe /XIII-IV w., XVI/XVII-XIX w./:

Obiekt położony jest w odległości 300 m na zachód od ośrodka rekreacyjnego Kcp. "Rokitnica". Na plateau obiektu wyznaczone kolejne wykopy od I do III, którymi przebadano około 1/3 powierzchni. W kolejnych wykopach wyodrębniono warstwę kulturową I o znacznej miąższości, cechowała ją znaczna przemieszanie, spowodowane pracami budowlanymi rozpoczętymi na przełomie XVI i XVII w. W tym okresie przystąpiono do wzniesienia budowli, której aktualnie zachowane pozostałości nie pozwalają w pełni na określenie pierwotnego wyglądu oraz funkcji jaką spełniała. W trakcie tych robót kompletnie zniszczono średniowieczną warstwę kulturową, będącą wynikiem egzystencji grodu w XIII-IV w. Pozostałości z tego okresu odkryte w przemieszanej warstwie I ograniczały się do ceramiki oraz nielicznych fragmentów kafli. Odkryte fragmenty murów miały konstrukcję kamienno-ceglana, gdzie kamień /piaskowce oraz otoczaki/ obrobione w większości do postaci prostopadłocianów. Poszczególne elementy związane są z pracami murarską o silnej spójności.

Spśród trzech odkrytych murów wchodzących w skład partii fundamentowej wyróżniła się mur B o konstrukcji kamienno-ceglanej szerokości 1,60 m, który w omawianym kompleksie odgrywał dominującą rolę. Pozostałe mury A i C nie były już tak dekadnie i starannie wzniesione. Wymaczały one podstawę budowli założonej na planie prostokąta. W kolejnym wykopie IV przeprowadzonym wzdłuż zbocza stożka odkryto dalsze partie murów D i E, które wydają się być resztkami przybudówki. Fragmentaryczność obiektów utrudnia bliższe sprecyzowanie funkcji użytkowej i ich powiązanie z fragmentami murów odkrytych na plateau.

Obecne wyniki badań pozwalają na wyodrębnienie dwóch faz użytkowania obiektu: starsza przypadająca na XIII-IV w., reprezentowana przez średniowieczną ceramikę, fragmenty kafli oraz przez resztki warstwy kulturowej uchwyconej w warstwie II wykopu IV. Obecność grudek popiołu oraz sfałszonych skorup o masywną barwę stalowo-szarej, pozwalają domniemywać, iż gród został zniszczony przez pożar. Młodsza faza związana była z wybudowaniem i użytkowaniem budowli i przypada na XVI/IVII - XIX w. Z tego okresu pochodzi największa ilość zabytków ruchomych ograniczających się jednak tylko do ceramiki, kafli oraz nie rozpoznanych fragmentów przedmiotów żelaznych.